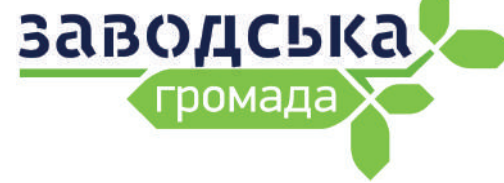

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН ЗАВОДСЬКОЇ ОТГГ 2019 РІК

ОСВІТА

КУЛЬТУРА

АПАРАТ
УПРАВЛІННЯ

МЕДИЦИНА

ЖКГ

СОЦІАЛЬНИЙ
ЗАХИСТ

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

ВСТУП

В кінці 2015 року Заводська селищна рада доєдналася до реформи місцевого самоврядування, утворивши Заводську об'єднану територіальну громаду (далі ОТГ), і зайняла тим самим активну позицію у формуванні власного майбутнього.

Відкрились нові перспективи, але й зросла відповідальність. Розуміючи, що саме ефективне використання власних ресурсів, творення власної територіальної згуртованості, розбудова партнерства влади, громади та бізнесу визначають місцевий економічний розвиток, який є необхідним базисом для розвитку в інших сферах. З цією метою спеціалістами селищної ради спільно з експертами Громадського партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» розроблено та надруковано Бю-

джет для громадян Заводської ОТГ, в якому в доступній формі представлено, як доходи, так і видатки нашого бюджету. Цей документ Ви зможете отримати у селищній раді, старостаті, у школах та садочках нашої громади.

Щиро вдячні усім небайдужим, хто активно долучився до створення даного документа який показує **відкритість інформації про надходження та витрати місцевого бюджету, що є однією з ознак відповідальної та прозорої влади.**

Успіхів нам та віри у свої сили!

**Селищний голова
Людмила Павлінська**

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет

громади – це кошти всіх її мешканців, і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього, затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад,

передача коштів районній лікарні на лікування жителів громади - з селищного в районний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на 1 рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Разом 5. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рішення

про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Проект бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення та бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятися звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ТРАВЕНЬ – ЖОВТЕНЬ

ЛИСТОПАД – 25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

СІЧЕНЬ – ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

СІЧЕНЬ – 15 БЕРЕЗНЯ

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

ЗВІТУВАННЯ

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ

СТАН ДОРІГ В ГРОМАДІ

ФЕЛЬДШЕРСЬКО-АКУШЕРСЬКІ
ПУНКТИ ТА АМБУЛАТОРІЇ ГРОМАДИ:

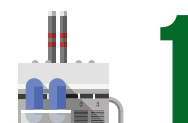
ШКОЛИ:

ДИТЯЧІ САДКИ:

ПРОМИСЛОВІ
ПІДПРИЄМСТВА:

ЗЕМЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ:

1758,85 га

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10 років є:

- ✓ Збільшення економічної привабливості громади та стимулювання місцевої підприємницької ініціативи;
- ✓ Модернізація і розвиток дорожньої інфраструктури;
- ✓ Підвищення якості медичних послуг;
- ✓ Покращення системи водопостачання та водовідведення громади;
- ✓ Удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами.

29 жовтня 2018 року в смт Заводське відбулась акція «Впливай на бюджет своєї громади»

Перелік пропозицій, які були підтримані:

1. Капітальний ремонт центральної вулиці на селищі. За 2017 рік витрачено на ремонт 624 600 (субвенція) + 10 000 (місц. бюдж), 2018 - 431 000 (субвенція) + 419 657 (місц. бюджет), 2019 рік планується 400 100 (субвенція);
2. Цілодобова подача води на селище;
3. Покращення послуг в сфері культури (перенесення школи мистецтв в будинок культури). В будинку культури проведений ремонт туалетів, які можна використовувати як громадські.

Перелік пропозицій, які не були підтримані:

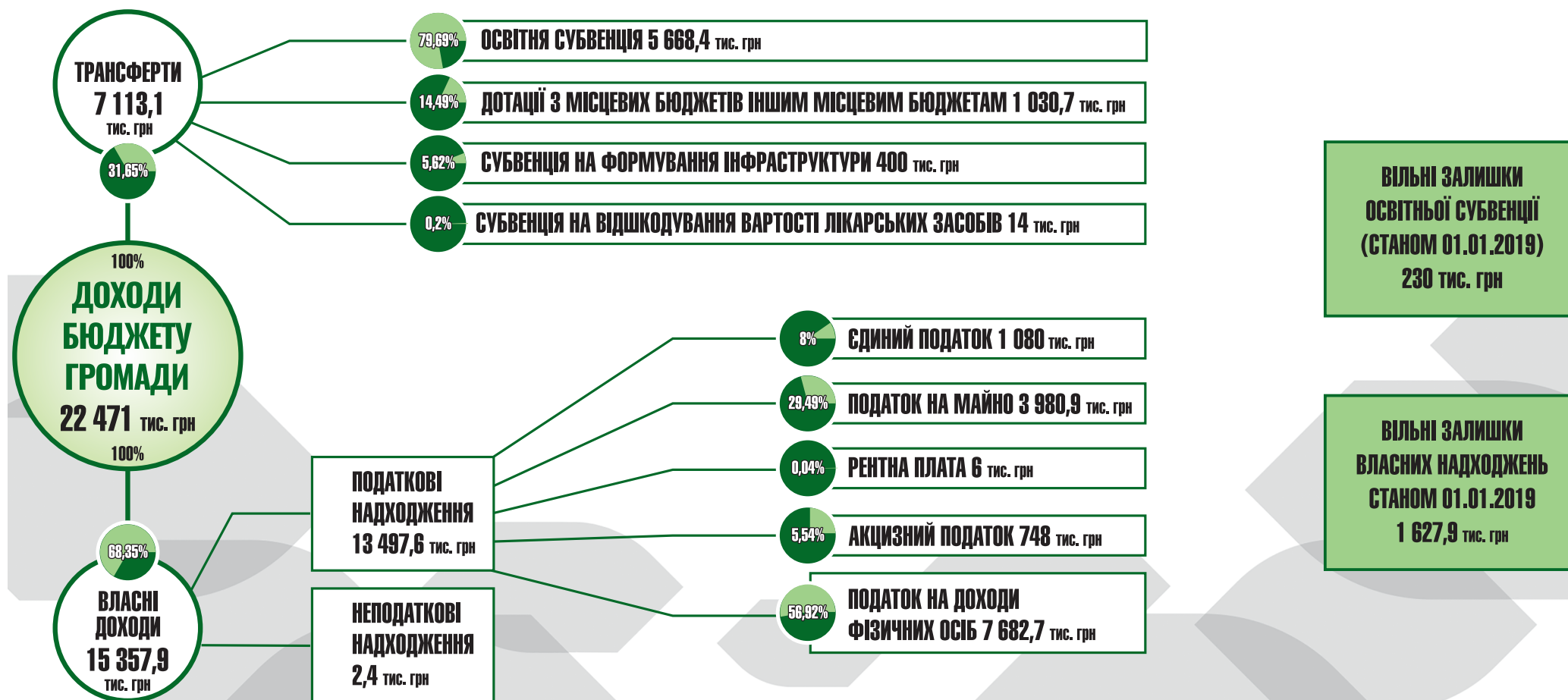
- За недостатності фінансування в процесі проведення освітлення по вулицях, де проживає мала кількість жителів.
- Цьогоріч селищна рада теж збиратиме пропозиції до бюджету на 2020 рік. Подати їх можна на електронну пошту: zavodskarada@gmail.com або під час акції «Впливай на бюджет своєї громади».

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Основними бюджетоутворюючими надходженнями є:

- ✓ Податок та збір на доходи фізичних осіб;
- ✓ Орендна плата і земельний податок з юридичних і фізичних осіб;
- ✓ Єдиний податок (юридичні, фізичні, с\г виробники);
- ✓ Адміністративні збори (державне мито, штрафи, адмін. послуги);
- ✓ Акцизний податок на пальне, алкоголь, тютюн.

Найбільші платники податків громади, які формують власні надходження є: ТзОВ «Радехівський цукор», ТОВ «Агрополіс», Заводська селищна рада, Чортківське ВПУ, МРЕО, ПАП «Дзвін», Мрія Фармінг Тернопіль, Центральна клінічна лікарня.

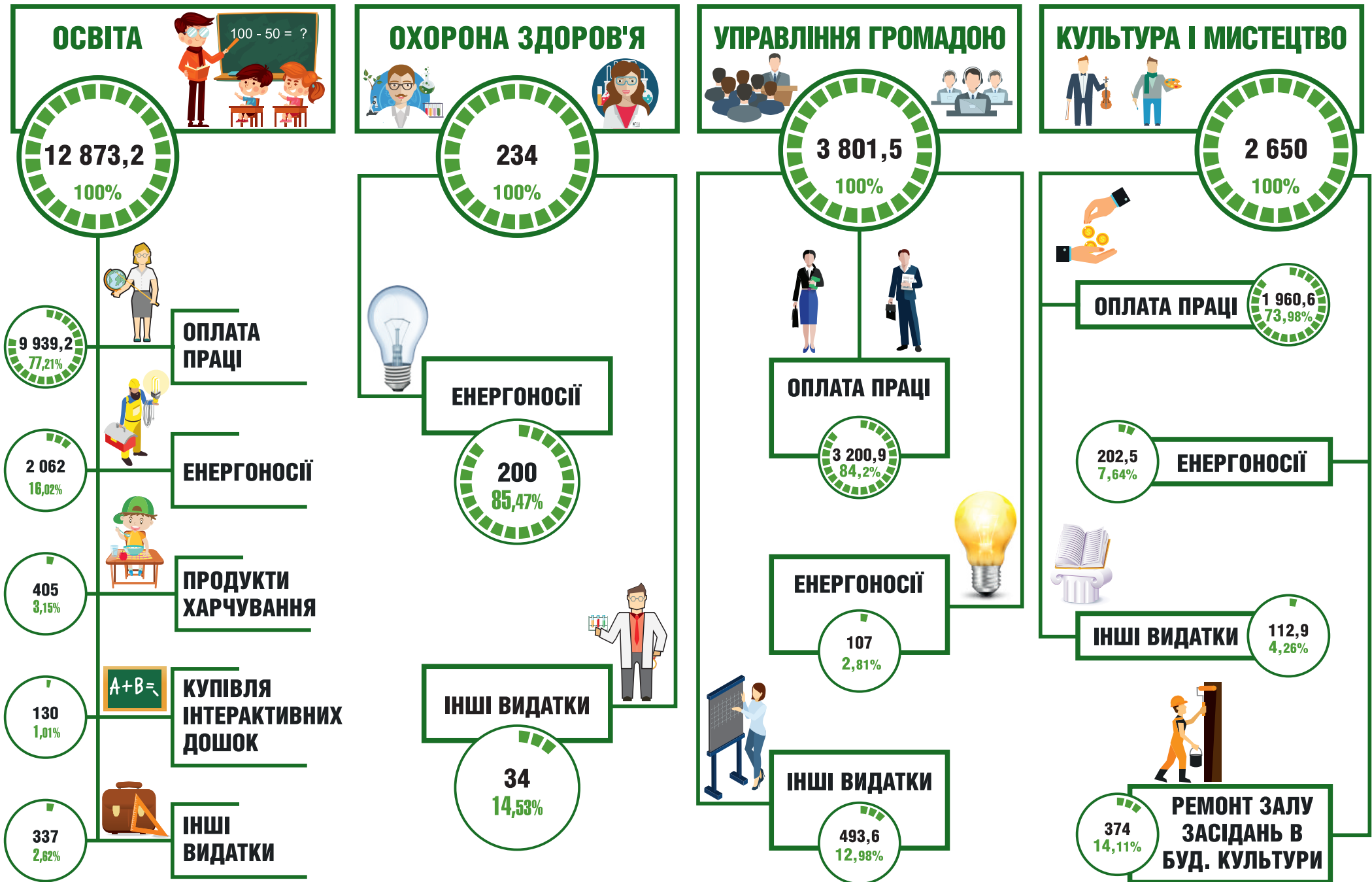
КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Забезпечення функціонування закладів освіти, культури, охорони здоров'я, спорту, на реалізацію молодіжної політики, соціальне забезпечення (в тому числі виплата матеріальних допомог, компенсація за пільговий проїзд певних категорій громадян, надання пільг); розвиток житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів; капітальний ремонт та утримання доріг, вулиць у населених пунктах.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ (тис. грн)

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ (тис. грн)

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

**ЗАГАЛЬНООСВІТНІ
ЗАКЛАДИ**

**КІЛЬКІСТЬ
УЧНІВ**

**ВИДАТКИ НА ОДНОГО УЧНЯ
В МІСЯЦЬ, ТИС. ГРН**

**ВИДАТКИ НА ЗАКЛАД,
ТИС. ГРН**

ЗНЗ смт Заводське

301

1,738

6 277,6

ЗНЗ с. Угринь

72

2,987

2 580,5

ДНЗ Казка

121

2,397

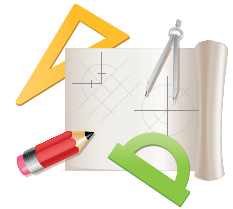
3 481,1

ДНЗ Подоляночка

24

1,854

534

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Цьогоріч Заводська селищна рада сконцентрувала кошти бюджету розвитку на одному з важливих Стратегічних напрямків розвитку громади – «Покращення якості життя мешканців і вдосконалення якості публічних послуг». Зокрема, для вдосконалення послуг у сфері культура, проводиться капітальний ремонт частини приміщення Заводського будинку культури. На першому поверсі облаштовано зал засідань площею 80 кв.м. (загальна вартість проекту 710 тис. грн, в т.ч. кошти Програми Добре 439 тис. грн). На другому поверсі проводиться капітальний ремонт для переведення школи естетичного виховання (загальна вартість проекту 2 млн. грн, в т.ч. кошти програми Добре – 941 тис. грн).

На реалізації знаходяться проекти Girl's club «SMART» – простір для спілкування та розвитку (на загальну суму

100 тис. грн, в т.ч. кошти програми Добре – 40,55 тис. грн), в рамках якого буде проведено ремонт частини приміщення БК та облаштовано кімнату для дівчат підлітків.

Проводиться капітальний ремонт дороги по вул. Галицька в смт Заводське (на загальну вартість 1 млн. грн, в тому числі кошти субвенції на розвиток інфраструктури 400,1 тис. грн).

Завдячуючи програмі Добре: нам розроблено Бренд громади, реалізовується проект «Лабіринт емоцій», проект «Створення та облаштування Центру розвитку молоді та підтримки бізнесу «Майстерня розвитку».

Контактна інформація:

Адреса: 48523, Тернопільська обл., Чортківський р-н, смт Заводське, вул. Чарнецького, буд. 7

Графік роботи: пн-пт 8:30-17:30

e-mail: zavodskarada@gmail.com

Контактні телефони: (03552) 2-43-40, (03552) 2-41-77

Наклад 1000 прим.